

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ТРИДЕСЕТ И ДЕВЕТО НАРОДНО
СЪБРАНИЕ

Проект!

ЗАКОН
ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА МЕСТНИТЕ ИЗБОРИ

Обнародван, ДВ бр. 66 от 25 юли 1995 г., попр., бр. 68 от 1 август 1995 г., бр. 85 от 22 септември 1995 г. Решение № 15 на Конституционния съд от 1995 г., изм., бр. 33 от 19 април 1996 г., бр. 22 от 14 март 1997 г., Решение № 4 на Конституционния съд от 1997 г., изм., бр. 11 от 29 януари 1998 г., бр. 59 от 26 май 1998 г., бр. 69 от 3 август 1999 г., в сила от 3 август 1999 г., бр. 85 от 28 септември 1999 г. (*), бр. 29 от 7 април 2000 г., бр. 24 от 13 март 2001 г., бр. 45 от 30 април 2002 г.

§ 1. В чл. 3 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 думите "са адресно регистрирани в съответната община или кметство преди" се заменят с "имат постоянен адрес в съответната община, район или кметство два месеца преди".

2. В ал. 2 думите "адресната си регистрация" се заменят с "постоянния си адрес", а думите "предишната си адресна регистрация" се заменят с "предишния си постоянен адрес".

3. В ал. 4 и 5 думите "адресната им регистрация" се заменят с "постоянния им адрес".

§ 2. В чл. 4 думите "адресна регистрация" се заменят с "постоянен адрес".

§ 3. В чл. 5 след думите "на общината" се добавя "за кмет на района".

§ 4. Чл. 10 се изменя така:

"Чл. 10 (1) Избирателните списъци се съставят от общинските администрации по населени места и се подписват от кмета на общината, съответно от кмета на кметството или кметския наместник, и от секретаря на общината. В Столична община и градовете с районно деление, избирателните списъци се подписват от кмета и секретаря на района.

(2) Избирателните списъци се съставят по постоянен адрес.

(3) Избирателните списъци се отпечатват въз основа на Националния регистър на населението от Главна дирекция "Гражданска регистрация и административно обслужване" към Министерство на регионалното развитие и благоустройството.

§ 5. В чл. 12, т. 1 думите "са адресно регистрирани" се заменят с "имат постоянен адрес".

§ 6. В чл. 16 след думите "на общината" се добавя "на района" ; след думата "кметството" се добавя "или от кметския наместник", а след думите "на подходящи места" се добавя "в района на съответната избирателна секция".

§ 7. В чл. 21 ал. 3 след думите "на община" се добавя "район", а след думите "на общината" се добавя "на района".

§ 8. В чл. 23, ал. 3 думите "адресна регистрация" се заменят с "постоянен адрес".

§ 9. В чл. 27, ал. 1, т. 10 и т. 12 след думите "на общини" се добавя "райони".

§ 10. В чл. 35 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 3, т. 2 след думите "на община" се добавя "или район", а след думите "от общината" се добавя "или района";

2. В ал. 5 думата "точния" се заменя с думата "постоянния".

§ 11. В чл. 42, ал. 2 след думите "данните от" се добавя "личната карта или", след думата "паспорт" се добавя "за страната", а преди думата "адрес" се добавя "постоянен".

§ 12. В чл. 46, ал. 1 думите "в държавните учреждения, предприятия, търговски дружества с държавно участие повече от 50 на сто или организации" се заменят с "ако е работило в юридическо лице на бюджетна издръжка, държавно или общинско предприятие или търговско дружество с повече от 50 на сто държавно или общинско участие", а изречение второ се отменя.

§ 13. В чл. 72, ал. 2 се създава точка 5:

"5. бюлетина за кмет на район, ако се произвежда такъв избор".

§ 14. Чл. 73 се изменя така:

"Чл. 73 (1) Бюлетините съдържат:

1. името на общината и номера на избирателния район;
2. наименованието на политическата партия, коалиция или инициативен комитет;
3. името на кандидата за кмет, съответно имената на кандидатите от партийната листа или на независимите кандидати за съветници.

(2) В горния ляв ъгъл на отделен ред с увеличен и удебелен шрифт се отпечатва в каре номерът на съответната партия, коалиция или инициативен комитет.

Политически партии, коалиции и инициативни комитети, регистрирали

кандидати за съветници и/или кметове в общинската изборителна комисия, имат единен номер на бюлетината за всеки вид избор, за който са регистрирали кандидати на територията на общината.

(3) Номерът по ал. 2 се определя от общинската изборителна комисия чрез общ жребий между всички политически партии, коалиции и инициативни комитети, регистрирали кандидати за съветници и/или кметове, не по-късно от двадесет и пет дни преди изборния ден.

(4) Резултатът от жребия по ал. 3 се обявява от общинската изборителна комисия на видно място в районите на изборителните секции в общината и чрез местните медии.

§ 15. Чл.73а се отменя.

§ 16. В чл. 77 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се ал. 4:

"(4) В кабините за гласуване се поставят на разположение на изборителите достатъчно количество изборителни бюлетини. Изборителните пликове се съхраняват от комисията."

2. Алинея 5 се отменя.

§ 17. В чл. 79 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 след думите "само с" се добавя "лична карта или".
2. В ал. 2 след думите "данните от" се добавя "личната карта или от".
3. В ал. 3 преди думата "паспорта" се добавя "личната карта или".
4. В ал. 4 думите "адресна регистрация" се заменят с "постоянен адрес".

§ 18. Чл. 80 се изменя така:

"Чл. 80 (1) Гласуването се извършва по следния ред:

1. за избиране на общински съветници изборителят влиза в съответната кабина, поставя в плика избраната от него бюлетина, излиза от кабината и пуска плика в съответната изборителна кутия, след което се подписва в изборителния списък в графата "гласувал за съветници";

2. за избиране на кмет на общината, както и на кмет на района и на кмет на кметство изборителят влиза в съответната кабина, поставя в съответните пликове избраните от него бюлетини за всеки вид избор, излиза от кабината и пуска пликовете в съответните изборителни кутии, след което се подписва в изборителния списък в графата "гласувал за кмет".

(2) Председателят на секционната изборителна комисия или упълномощено от комисията лице отбелязва в изборителния списък, че изборителят е гласувал.

§ 19. В чл. 82 се създават ал. 1 и 2 със следното съдържание:

"Чл. 82 (1) Членовете на секционната изборителна комисия и представители на политическите партии, коалиции и инициативни комитети периодично проверяват наличието на бюлетините за различните листи и кандидатите, когато в изборителната кабина няма изборител.

(2) Председателят на секционната изборителна комисия при поискване разрешава на застъпниците на кандидатите и на наблюдателите да проверяват наличието на бюлетини в изборителната кабина."

§ 20. Чл. 90 се изменя така:

"Чл. 90 (1) Недействителни са бюлетините, когато:

1. са намерени в изборителната кутия без плик;
2. в изборителния плик са поставени две или повече бюлетини за един и същи избор за различни кандидатски листи или за кандидати на различни политически партии, коалиции или независими кандидати. Тези бюлетини се броят за една недействителна бюлетина;
3. не са по установения образец.

(2) Ръчно написани думи и знаци, промяна в поредността на кандидатите, допълнително вписани имена от изборителя, механични увреждания, зацапвания или зачертавания върху бюлетината не я правят недействителна.

(3) Празните пликове се смятат за недействителни бюлетини;

(4) Недействителните бюлетини се описват в отделен опис и се съхраняват отделно. Недействителните бюлетини по ал. 1, т. 1 се отделят, преди да започне отварянето на изборителните пликове. Върху тях председателят на секционната изборителна комисия написва "намерени без плик" и се подписва.

(5) Когато секционната изборителна комисия констатира, че в даден плик има една или няколко недействителни бюлетини, тя ги оставя обратно в плика и отбелязва техния вид и брой в описа.

§ 21. В чл. 91 се създават ал. 1 и ал. 2.

"Чл. 91 (1) Гласът е действителен, ако в плика е намерена една бюлетина или ако в плика са намерени две или повече бюлетини, подадени за един и същи кандидат или една и съща кандидатска листа по установения образец

(2) Когато в плика са поставени две или повече еднакви бюлетини от един и същи вид, те се смятат за една. Намерените в повече бюлетини се отделят и се анулират с подпис на председателя на комисията. Те се вписват в описа и се съхраняват отделно.

§ 22. В чл. 92, ал. 1 след думите "за кмет на община" се добавят думите "за кмет на район".

§ 23. В чл. 93 се създава т. 5:

"5. за избиране на кмет на район, ако се произвежда такъв избор."

§ 24. В чл. 94, ал. 1, т. 1 накрая се добавя "в протокола за избиране на кмет на район се посочва и номерът на избирателния район".

§ 25. В чл. 95, ал. 1 след думите "на община" се добавя "район".

§ 26. В чл. 99 се правят следните изменения и допълнения:

1. думите "три протокола" се заменят с думите "протоколи за";

2. създава се точка 4:

"4. за избор на кмет на район - за избора във всеки район се съставя отделен протокол.

§ 27. В чл. 100, ал. 1, т. 3 след думите "в общината" се добавя "района".

МОТИВИ

към проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за местните избори

Предложените изменения и допълнения в Закона за местните избори са свързани с необходимостта от своевременно прецизиране на нормативната уредба, с оглед на предстоящите през есента на настоящата година избори за органи на местната власт.

В основната си част промените в предлагания законопроект са насочени към въвеждане на пряк избор на кметове на райони в Столичната община и градовете с районно деление. Промените, които бяха направени в Закона за местните избори през 1999 г. довели до избиране на кметове на райони от общинските съвети създадоха предпоставки за възникване на конфликти между кметове на общини и общински съветници и се оказаха неефективни. Считаме, че в районите, обединяващи големи групи от населението, значително превишаващи по големина част от общините, е целесъобразно кметовете им да се избират пряко от населението. Това ще доведе и до един по-стабилен статут на този орган, независещ от настроенията и групирането на съветниците в съответните общински съвети.

На следващо място законопроектът предлага промяна в начина на гласуване и образците на бюлетини за избиране на кметове и съветници.

Промените, направени през 1999 г. с въвеждането на общи бюлетини за избор на кметове и общи бюлетини за избор на съветници, без да са изписани имената на кандидатите в кандидатските листи за съветници, показаха своята неефективност. Доказателство за това е увеличеният брой на недействителните бюлетини в сравнение с предишните местни избори, проведени през 1995 г. Така се създадоха затруднения за част от избирателите да се ориентират в изборните бюлетини, което от своя страна създаде условия за неравнопоставеност сред избирателите при упражняване на правото им да гласуват.

Избирателните права са сред основните граждански права, гарантирани от чл. 42 на Конституцията на Република България. Съгласно чл. 10 от Конституцията изборите се произвеждат въз основа на общо, равно и пряко избирателно право с тайно гласуване. Това означава, че законът, с който се определят организацията и редът за произвеждане на

изборите трябва да осигури равнопоставеност и възможност за всички граждани свободно и независимо да формират и изразят политическата си воля.

Промените в законопроекта предлагат въвеждане на отделни бюлетини за всеки кандидат за кмет и за всяка кандидатска листа за съветници с реквизити, позволяващи на всеки избирател ясно да разграничи отделните кандидати и подкрепили ги политически партии, коалиции или инициативни комитети. По този начин ще се създадат необходими условия за равнопоставеност на избирателите при упражняване на конституционно гарантираното им право да избират органите на местната власт.

Законопроектът предлага и промени, които са наложителни във връзка с новите документи за самоличност и гражданската регистрация. Избирателните списъци ще се съставят и гласуването ще се извършва по постоянния адрес на избирателите.

В законопроекта са предложени и някои редакционни промени, с оглед прецизиране на действащите разпоредби.

ВНОСИТЕЛИ:

Ремзи Осман

Четин Казак